

OBSAH

Seznam použitých zkratek.....	15
1. Úvod.....	23
1.1 Úvodní slovo	23
1.2 Právní východiska zaměstnávání cizinců v ČR	24
1.2.1 Zákon o pobytu cizinců	26
1.2.2 Zákon o zaměstnanosti.....	27
1.2.3 Zákoník práce.....	28
1.3 Relevantní instituce	33
1.3.1 Úřad práce ČR	33
1.3.2 Ministerstvo vnitra ČR	34
1.3.3 Policie ČR (Služba cizinecké policie)	34
1.3.4 Zastupitelské úřady ČR.....	35
1.3.5 Státní úřad inspekce práce a Celní správa ČR.....	36
1.4 Formy výkonu závislé činnosti na území ČR	37
1.4.1 Zaměstnání na území ČR.....	37
1.4.2 Vyslání na území ČR	38
1.4.3 Pronájem pracovní síly (agenturní zaměstnávání)	40
1.5 Krátkodobý pobyt.....	41
2. Občané EU	44
2.1 Občan EU	44
2.2 Právní postavení občana EU v ČR	45
2.2.1 Pobyt občana EU	45
2.2.2 Výkon zaměstnání občana EU	45
2.3 Rodinný příslušník občana EU.....	46

2.4 Právní postavení rodinného příslušníka občana EU.....	47
2.4.1 Pobyt rodinného příslušníka občana EU.....	48
2.4.2 Výkon zaměstnání rodinného příslušníka občana EU.....	48
2.5 Povinnosti zaměstnavatele při zaměstnávání občanů EU a jejich rodinných příslušníků.....	49
2.5.1 Informační povinnost.....	50
2.5.2 Evidenční povinnost.....	52
2.5.3 Kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu.....	53
2.6 Povinnosti občanů EU a jejich rodinných příslušníků.....	54
2.7 Přejíždění pobyt občana EU a jeho rodinného příslušníka.....	56
2.7.1 Potvrzení o přechodném pobytu.....	56
2.7.2 Povolení k přechodnému pobytu.....	58
2.8 Trvalý pobyt občana EU a jeho rodinného příslušníka.....	59
3. Občané třetích států (cizinci).....	61
3.1 Základní podmínky zaměstnávání cizinců.....	62
3.2 Nelegální zaměstnání.....	64
3.2.1 Sankce.....	67
3.2.2 Ručení odběratelů služeb.....	69
3.2.3 Vysílání cizinců do ČR k poskytování služeb.....	70
3.3 Zaměstnávání uprchlíků.....	73
3.4 Obecné náležitosti dokumentů.....	74
3.4.1 Uznávání dokumentů v ČR.....	76
3.5 Zaměstnanecká karta.....	78
3.6 Žádost o zaměstnaneckou kartu a její náležitosti.....	80
3.6.1 Náležitosti žádosti o zaměstnaneckou kartu.....	82
3.6.2 Nostrifikace.....	87

3.7	Postup při vyřízení zaměstnanecké karty	90
3.7.1	Nespolehlivý zaměstnavatel	91
3.7.2	Krok 1 - oznámení volného pracovního místa	93
3.7.3	Krok 2 - sjednání pracovních podmínek	96
3.7.4	Krok 3 - podání žádosti	97
3.7.5	Krok 4 - vyzvednutí zaměstnanecké karty.....	101
3.7.6	Časová osa.....	104
3.7.7	Kvóty pro náběh žádostí o zaměstnanecké karty na zastupitelských úřadech ČR.....	105
3.8	Platnost a prodloužení zaměstnanecké karty	106
3.9	Změny zaměstnavatele, pracovního zařazení a zaměstnání na další pozici	109
3.10	Povinnosti zaměstnavatele při zaměstnávání cizinců.....	113
3.10.1	Informační povinnost.....	113
3.10.2	Evidenční povinnost	115
3.10.3	Další povinnosti zaměstnavatele	117
3.11	Specifika agenturního zaměstnávání cizinců	118
4.	Výjimky při zaměstnávání cizinců	120
4.1	Neduální režim zaměstnanecké karty	120
4.2	Volný vstup na trh práce	121
4.2.1	Některé případy volného vstupu na trh práce	124
4.2.2	Vyřízení neduální zaměstnanecké karty.....	128
4.2.3	Prodloužení neduální zaměstnanecké karty	133
4.3	Povinnost získat povolení k zaměstnání	135
4.3.1	Vyřízení neduální zaměstnanecké karty.....	139
4.3.2	Prodloužení neduální zaměstnanecké karty	144
4.3.3	Časová osa.....	147

4.4	Povolení k zaměstnání	148
4.4.1	Náležitosti žádosti o povolení k zaměstnání	148
4.4.2	Postup při vyřízení povolení k zaměstnání a jeho prodlužování.....	149
4.4.3	Vyslání cizince do ČR	153
5.	Zvláštní povolení a postupy	155
5.1	Modrá karta	156
5.1.1	Náležitosti žádosti o modrou kartu.....	157
5.1.2	Postup při získání modré karty.....	160
5.1.3	Prodloužení platnosti modré karty	164
5.1.4	Změna pracovního zařazení a zaměstnavatele	166
5.2	Karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance	167
5.2.1	Náležitosti žádosti karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance	169
5.2.2	Postup při získání karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance	172
5.2.3	Prodloužení platnosti karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance	174
5.2.4	Karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance jiného členského státu EU	176
5.3	Mimořádné pracovní vízum.....	177
5.3.1	Náležitosti žádosti o mimořádné pracovní vízum	180
5.3.2	Postup při získání mimořádného pracovního víza	181
5.4	Sezónní zaměstnanci	182
5.4.1	Náležitosti žádosti o dlouhodobé vízum za účelem sezónního zaměstnání.....	183
5.4.2	Postup při získání dlouhodobého víza za účelem sezónního zaměstnání.....	184
5.5	Zácvik	185
5.6	Vládní programy	189
5.6.1	Program <i>Kvalifikovaný zaměstnanec</i>	191

5.6.2	Program <i>Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec</i>	193
5.6.3	Program <i>Klíčový a vědecký personál</i>	194
5.6.4	Program <i>Mimořádné pracovní vízum pro státní příslušníky Ukrajiny pracující v zemědělství, potravinářství nebo lesnictví</i>	196
6.	Zaměstnávání cizinců v době pandemie	198
6.1	Opatření během nouzového stavu.....	198
6.2	Opatření po skončení nouzového stavu	200
7.	Sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění cizinců	204
7.1	Úvod	204
7.2	Příslušnost k právním předpisům	205
7.2.1	Osoby, na které se vztahují Koordinační nařízení	207
7.2.2	Osoby, na které se vztahují bilaterální smlouvy	214
7.2.3	Osoby, na které se vztahují české právní předpisy v oblasti pojištění	219
7.2.3.1	Sociální zabezpečení podle českých právních předpisů.....	219
7.2.3.1.1	Účast na nemocenském pojištění	219
7.2.3.1.2	Vynětí z účasti na nemocenském pojištění.....	222
7.2.3.2	VEŘEJNÉ Zdravotní pojištění podle českých právních předpisů.....	224
7.2.3.2.1	Účast na veřejném zdravotním pojištění	224
7.2.3.2.2	Vynětí z účasti na veřejném zdravotním pojištění.....	226
7.3	Koordinační nařízení	227
7.3.1	Věcný rozsah Koordinačních nařízení	227
7.3.2	Základní principy Koordinačních nařízení.....	228
7.3.3	Definice a některá pravidla použitá v Koordinačních nařízeních	230

7.3.4	Základní pravidla pro určení, do kterého státu odvádět pojistné	237
7.3.4.1	Zaměstnání vykonávané na území jednoho státu	237
7.3.4.2	Zaměstnání vykonávané na území jednoho státu – speciální pravidla pro některé typy zaměstnanců (úředník, námořník, člen letové posádky a posádky palubních průvodčích)	239
7.3.4.3	Zaměstnání vykonávané na území více států aplikujících Koordinační nařízení pro jednoho zaměstnavatele	241
7.3.4.3.1	Zaměstnanec vykonává podstatnou část činnosti ve státě bydliště	242
7.3.4.3.2	Zaměstnanec nevykonává podstatnou část činnosti ve státě bydliště	244
7.3.4.4	Zaměstnání vykonávané na území více států pro dva a více zaměstnavatelů se sídly v různých státech aplikujících Koordinační nařízení	246
7.3.4.4.1	Zaměstnanec vykonává podstatnou část činnosti ve státě bydliště	249
7.3.4.4.2	Zaměstnanec nevykonává podstatnou část činnosti ve státě bydliště	252
7.3.4.5	Souběžně vykonávané zaměstnání v jednom státě aplikujícím Koordinační nařízením a samostatná výdělečná činnost ve druhém státě	258
7.3.4.6	Zvláštní pravidla u specifických typů činností při souběžně vykonávané činnosti ve více státech aplikujících Koordinační nařízení	261
7.3.4.7	Vyslání z jiného státu aplikujícího Koordinační nařízení do ČR	263
7.3.4.7.1	Základní podmínky pro vyslání	263
7.3.4.7.2	Krátké přerušení vyslání versus nové vyslání	267
7.3.4.7.3	Kdy se o vyslání pro účely Koordinačních nařízením nejedná	268
7.3.4.8	Výjimky z pravidel Koordinačních nařízením	271
7.3.4.9	Plnění povinností zaměstnavatele v jiném státě aplikujícím Koordinační nařízením a plná moc udělená zaměstnanci	273

7.3.4.10	Formulář A1 a oznamovací povinnost zaměstnanec	274
7.3.4.11	Důsledky dočasné změny místa výkonu práce v období nouzového stavu a pandemie koronaviru SARS-CoV-2	277
7.3.4.12	Výhled	278
7.4	Bilaterální smlouvy	278
7.4.1	Bilaterální smlouvy vztahující se na sociální zabezpečení i veřejné zdravotní pojištění.....	283
7.4.1.1	Smlouva mezi ČR a Albánskou republikou o sociálním zabezpečení.....	286
7.4.1.2	Smlouva mezi ČR a Srbskem o sociálním zabezpečení Smlouva mezi ČR a Černou Horou o sociálním zabezpečení.....	287
7.4.1.3	Smlouva mezi ČR a Státem Izrael o sociálním zabezpečení.....	288
7.4.1.4	Smlouva mezi ČR a Japonskem o sociálním zabezpečení.....	289
7.4.1.5	Smlouva mezi ČR a Republikou Makedonie o sociálním zabezpečení.....	291
7.4.1.6	Smlouva mezi ČR a Mongolskem o sociálním zabezpečení - v době vydání publikace pouze v legislativním procesu!.....	292
7.4.1.7	Smlouva mezi ČR a Sýrskou arabskou republikou o sociálním zabezpečení.....	293
7.4.1.8	Smlouva mezi ČR a Tuniskou republikou o sociálním zabezpečení.....	294
7.4.1.9	Smlouva mezi ČR a Tureckou republikou o sociálním zabezpečení.....	296
7.4.1.10	Smlouva mezi ČR a USA o sociálním zabezpečení	297
7.4.2	Bilaterální smlouvy vztahující se jen na oblast sociálního zabezpečení (v českém kontextu).....	299
7.4.2.1	Smlouva mezi ČR a Austrálií o sociálním zabezpečení	301
7.4.2.2	Smlouva mezi ČR a Běloruskem o sociálním zabezpečení	301

7.4.2.3	Smlouva mezi ČR a Bosnou a Hercegovinou o sociálním zabezpečení.....	302
7.4.2.4	Smlouva mezi ČR a Chilskou republikou o sociálním zabezpečení.....	303
7.4.2.5	Smlouva mezi ČR a Indickou republikou o sociálním zabezpečení.....	304
7.4.2.6	Smlouva mezi ČR a Kanadou o sociálním zabezpečení	305
7.4.2.7	Smlouva mezi ČR a Koreou o sociálním zabezpečení	306
7.4.2.8	Smlouva mezi ČR a Moldavskou republikou o sociálním zabezpečení.....	306
7.4.2.9	Smlouva mezi ČR a Québecem o sociálním zabezpečení	307
7.4.2.10	Smlouva mezi ČR a Ruskem o sociálním zabezpečení	308
7.4.2.11	Smlouva mezi ČR a Ukrajinou o sociálním zabezpečení	309
7.4.3	Shrnutí k bilaterálním smlouvám	310
7.5	Tuzemská úprava	313
7.5.1	Sociální zabezpečení v českém kontextu	313
7.5.1.1	Vyměřovací základ, přepočítací kurz a sazba pojistného	314
7.5.1.2	Zaměstnanec, na něhož se vztahují Koordinační nařízení	315
7.5.1.2.1	Zaměstnavatel se sídlem na území ČR.....	316
7.5.1.2.2	Zaměstnavatel se sídlem mimo území ČR.....	316
7.5.1.3	Zaměstnanec, na něhož se vztahují bilaterální smlouvy	318
7.5.1.3.1	Zaměstnavatel se sídlem na území ČR.....	318
7.5.1.3.2	Zaměstnavatel se sídlem mimo území ČR.....	318
7.5.1.4	Zaměstnanec z nesmluvního státu.....	319
7.5.1.4.1	Zaměstnavatel se sídlem na území ČR.....	319
7.5.1.4.2	Zaměstnavatel se sídlem mimo území ČR.....	320
7.5.1.4.2.1	Zahraniční zaměstnanec jako plátce pojistného.....	321
7.5.1.4.2.2	Smluvní zaměstnavatel jako plátce pojistného.....	323

7.5.1.5	Přeplatek či nedoplatek na pojistném	325
7.5.2	Veřejné zdravotní pojištění	327
7.5.2.1	Vyměřovací základ, směnný kurz a sazba pojistného	328
7.5.2.2	Zaměstnanec, na něhož se vztahují Koordinační nařízení	331
7.5.2.2.1	Zaměstnavatel se sídlem na území ČR	331
7.5.2.2.2	Zaměstnavatel se sídlem mimo území ČR	332
7.5.2.2.3	Nezaopatření rodinní příslušníci zaměstnanců, na které se vztahují Koordinační nařízení	333
7.5.2.3	Zaměstnanec, na něhož se vztahují bilaterální smlouvy	334
7.5.2.3.1	Zaměstnavatel se sídlem na území ČR	335
7.5.2.3.2	Zaměstnavatel se sídlem mimo území ČR	335
7.5.2.4	Zaměstnanec z nesmluvního státu	336
7.5.2.4.1	Zaměstnavatel se sídlem na území ČR	337
7.5.2.4.2	Zaměstnavatel se sídlem mimo území ČR	338
7.5.2.5	Přeplatky a nedoplatky a penále	340
7.5.3	Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele	341
7.5.3.1	Vyměřovací základ a výše pojistného	342
7.5.3.2	Zaměstnanec, na něhož se vztahují Koordinační nařízení	342
7.5.3.3	Zaměstnanec, na něhož se vztahují bilaterální smlouvy	343
7.5.3.4	Zaměstnanec z nesmluvního státu	343
7.5.3.5	Přeplatky a nedoplatky, zvýšení pojistného	344
8.	Zdanění příjmů cizinců vykonávajících zaměstnání v ČR	345
8.1	Úvod	345
8.2	Právní rámec úpravy zdanění cizinců vykonávajících závislou činnost v ČR	347
8.2.1	Vnitrostátní právní rámec	347
8.2.2	Smlouvy o zamezení dvojího zdanění	348

8.3 Daňový rezident a nerezident, daňový domicil fyzických osob	351
8.3.1 Metodický postup při stanovení daňového domicilu cizince vykonávajícího závislou činnost v ČR	352
8.3.2 Stanovení daňového domicilu podle ZDP.....	354
8.3.3 Postup určení daňového domicilu podle smluv o zamezení dvojího zdanění	357
8.3.4 Dělený daňový domicil.....	362
8.3.5 Praktická doporučení pro prokazování daňového domicilu	364
8.4 Stanovení rozsahu příjmů podléhajících zdanění v ČR.....	364
8.4.1 Stanovení příjmů zdanitelných v ČR v případě českých daňových rezidentů	365
8.4.2 Stanovení příjmů zdanitelných v ČR v případě českých daňových nerezidentů.....	365
8.4.2.1 Zaměstnanec – rezident nesmluvního státu	366
8.4.2.2 Zaměstnanec – rezident smluvního státu	366
8.4.2.3 Zaměstnanec v mezinárodní dopravě	367
8.5 Zamezení dvojího zdanění.....	369
8.5.1 Zamezení dvojího zdanění v případě smluvních států	369
8.5.2 Postup v případě nesmluvních států	372
8.5.3 Specifika zamezení dvojího zdanění u příjmů ze závislé činnosti	372
8.5.3.1 Využití metody vynětí nad rámec smluv o zamezení dvojího zdanění	372
8.5.3.2 Základ daně při aplikaci metod zamezení dvojího zdanění.....	374
8.5.4 Superhrubý základ daně a vynětí příjmů	374
8.5.5 Solidární zvýšení daně a dvojí zdanění	376
8.6 Základ daně z příjmů ze závislé činnosti a výpočet daně z příjmů	376
8.6.1 Obecně ke stanovení základu daně z příjmů ze závislé činnosti	376
8.6.2 Osvobozené příjmy a pravidlo 183 dnů u českého daňového nerezidenta.....	377

8.6.3	Zaměstnanecké benefity typicky poskytované v případě cizinců.....	384
8.6.4	Další specifika základu daně v případě cizinců.....	391
8.6.4.1	Přepočet cizoměnných příjmů	391
8.6.4.2	Uplatnění nezapočtené zahraniční daně	392
8.6.5	Superhrubý základ daně z příjmů ze závislé činnosti	392
8.6.6	Uplatnění nezdanitelných částí základu daně, slev na dani a daňového zvýhodnění	399
8.6.6.1	Nezdanitelné části základu daně.....	400
8.6.6.2	Slevy na dani	401
8.6.6.3	Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	402
8.6.7	Sazba daně z příjmů ze závislé činnosti a solidární zvýšení daně	403
8.7	Přiznání k dani z příjmů fyzických osob v případě příjmů ze závislé činnosti.....	404
8.8	Placení záloh na daň z příjmů fyzických osob.....	407
8.8.1	Pojem plátce daně	407
8.8.2	Zálohy na daň z příjmů fyzických osob	408
8.8.2.1	Příjem ze závislé činnosti od zaměstnavatele - plátce daně.....	408
8.8.2.2	Odvod záloh na daň z příjmů plátcem daně v případě, že je závislá činnost (částečně) vykonávána v zahraničí	410
8.8.2.3	Příjem ze závislé činnosti od zaměstnavatele, který není plátcem daně	412
8.8.2.4	Souběh příjmů ze závislé činnosti od plátce daně a od osoby, která není považována za plátce daně.....	415
8.9	Specifika zdanění příjmů zaměstnance - cizince v jednotlivých variantách výkonu zaměstnání v ČR.....	416
8.9.1	Zaměstnanec zaměstnavatele se sídlem (bydlištěm) v ČR.....	416
8.9.1.1	Daňové důsledky z pohledu zaměstnance - cizince	417
8.9.1.2	Povinnosti českého zaměstnavatele v souvislosti s odvodem daně z příjmů ze závislé činnosti	417

8.9.2 Zaměstnanec zaměstnavatele se sídlem (bydlištěm) v zahraničí – mimo mezinárodní pronájem pracovní síly	418
8.9.2.1 Stálá provozovna	419
8.9.2.2 Daňové důsledky z pohledu zaměstnance zahraničního zaměstnavatele – mimo mezinárodní pronájem pracovní síly.....	423
8.9.2.3 Povinnosti zahraničního zaměstnavatele v souvislosti s odvodem daně z příjmů ze závislé činnosti	425
8.9.3 Zaměstnanec vykonávající práci v ČR v rámci režimu mezinárodního pronájmu pracovní síly	426
8.9.3.1 Zvláštní způsob zdanění v případě mezinárodního pronájmu pracovní síly	429
8.9.3.2 Daňové důsledky z pohledu zaměstnance	432
8.9.3.3 Zvláštní pravidlo 60 % při stanovení základu daně z příjmů zaměstnance v rámci mezinárodního pronájmu pracovní síly	433
8.9.3.4 Mezinárodní pronájem právní síly a superhrubý základ daně	436
8.9.3.5 Povinnosti českého ekonomického zaměstnavatele v souvislosti s odvodem daně z příjmů ze závislé činnosti	438
8.9.3.6 Praktická doporučení pro ekonomického zaměstnavatele	438
8.9.3.7 Daňové důsledky z pohledu zahraničního právního zaměstnavatele	440
PŘÍLOHA 1	441
PŘÍLOHA 2	450